

SKV bulletinen

Nr 1 2026

Svenska Kvinnors Vänsterförbund - Kvinnokamp i över 100 år

Hälsningar från förbundsstyrelsen!

SKVs förbundsstyrelse, FS, har ledamöter från Stockholm, Karlstad, Göteborg, Olofström och Lund. Vi träffas fysiskt 2-3 gånger per år, oftast i Göteborg.

Dessemellan har vi digitala möten ett par gånger per termin. En lokalavdelning finns också i Piteå, dock utan någon representation i FS.

Vid det senaste mötet i slutet av januari var spänningen stor huruvida vår bidragsansökan till Jämställdhetsmyndigheten, JÄMY, skulle beviljas. Beskedet, ett positivt sådant, kom en vecka senare. Det innebär att om inget oförutsett inträffar så har vi nu medel för vår verksamhet under två ytterligare år!

Det innebär att vi kan fortsätta hyra vår lokal i Göteborg, skicka deltagare till FN:s kvinnokonferens i New York och

ge ut vår bulletin i pappersformat med tre nummer per år.

Vi har nyligen jobbat med att uppdatera vårt medlemsregister och där har vi ett orosmoment. Tyvärr har vi ett sjunkande medlemsantal då många medlemmar är gamla och lämnar oss. Vi bör ligga kring 200 betalande medlemmar för att vara berättigade till bidrag från JÄMY. Det hänger på oss som är engagerade att vi kan fånga in nya intresserade kvinnor. Några män är också välkomna! Gör vad du kan i ditt hörn av Sverige!

Om du bor i en ort där SKV inte har en lokalavdelning, kanske du vill starta en? Ta kontakt med SKV på skvriks@gmail.com så hör vi av oss och hjälper dig.

Alla röster för fred och nedrustning, för klimatomställning, för en trygg välfärd, för internationell solidaritet och för jämställdhet behövs i denna förvirrade och krigiska tid. Ensam är inte stark. Vi behöver stöd av varandra för att våga höja våra röster och SKV är ett bra forum för det!

Annelie Kraft, Stockholm
Maria Sandgren Loa, Karlstad
Carin Söderlind, Karlstad
Caroline Runesdotter, Göteborg
Agneta Wirén, Göteborg
Erica Giselsson, Olofström
Eva Areschoug Mårtensson, Olofström
Gunnil Bengtsson, Olofström
Boel Billgren, Lund
Titti Gustavsson, Lund

Forum Jämställdhet Växjö 3-4 februari. Tema demokrati.

Erica och Eva från Olofström hade förmanen att få vara där. Växjö konsert- hus som är stort var fullt av folk, nästan 1 000 personer. Mest kvinnor, och vi gissade på att en stor del var chefer i offentlig sektor. Några män fanns det också bland dem och medelåldern var inte så hög. Konferensen är ju dyr, så vi diskuterade vilka arbetsplatser som kunde ha råd att skicka sina medarbetare hit. Att det är ett populärt event var tydligt.

Arrangörer var Sveriges kvinnoorganisationer (SKO) med partners som Jämställdhetsmyndigheten (JÄMY), Diskrimineringsombudsmannen, SKR, TCO, Linnéuniversitetet och Unizon.

Ett överdådigt arrangemang! Professionellt in i minsta detalj med ett stort antal ”höjdare” som föreläsare och seminariedeltagare och med många utställare.

SKO:s ordförande Susannah Sjöberg höll i trådarna med charm och kompetens. Under två dagar medverkade nära 100 talare. Vi kan inte beskriva allt som hände här utan får ge några glimtar.

Konferensens budskap var att jämställdhet och demokrati är varandras förutsättningar och att jämställdhet är bra för alla och inte bara är en kvinnofråga. Men också att ingenting löser sig självt och att demokratin idag är hotad från flera håll. Hot och hat på nätet hotar politiskt arbete. Pornografi ger en skev bild av sex till unga människor. AI, som är under konstruktion just nu och som ger ramarna för framtidens beslutsfattande kan hinna skapas utan att inkludera allas behov och kompetenser. Ekonomisk rationalitet hotar att tränga ut kvaliteterna i omsorgsarbete.

Ett föredrag som gjorde starkt intryck både på oss och på många andra var den unga **författaren och ekonomen Emma Holten**. Hon är född 1991 men har redan hunnit med en karriär som Danmarks mest kända feminist. Hon har i år gett ut boken ”Underskott-om-

Konferensens slutdiskussion. På scenen JÄMYs generaldirektör Lise Tamm och generalsekreterare för Sveriges kvinnoorganisationer, Susannah Sjöberg

sorgens ekonomiska värde”. Hon riktar kritik mot ekonomin för att man där bara räknar det som kan prissättas.

När vi mäter BNP ingår bara det som säljs och köps till ett visst pris. Det innebär att exempelvis hemarbetet inte räknas in i BNP. Det är fritid. Det innebär att BNP ökar om du använder bröstmjölksersättning till ditt barn men inte om du ammar det.

Emma Holten menar att det ekonomiska språket tenderar att tränga undan allt annat av värde. Sverige kan kallas ”ekonomi” inte ett ”land”.

Utifrån BNP så ser det ut som att kvinnors bidrag till ekonomin är mindre än männens och att omsorgsarbete, där stora kvinnogrupper arbetar (till lägre lön än i de flesta manliga branscher) är en utgift. Dessutom är det så att omsorgsarbete med värdefullt innehåll av omtanke, sällskap, stöd och kunskapsförmedling inte får ett högre värde än det som är slarvigt, otillräckligt eller dåligt. Bra omsorgsarbete borde ses som investering i ett samhälle som ju behöver sunda, glada och kunniga medborgare för att kunna fungera!

Ett seminarium handlade om **klimaträttvisa**. Här medverkade bl.a. ledarna för de stora fackförbunden TCO (The-

rese Svanström) och ST (Britta Lejon), och vi fick uppfattningen att fackförbunden tagit ställning för att pressa på för en snabbare grön omställning. Det finns många kvinnor i deras fackföreningar som är engagerade.

Siffror pekar inte positivt just nu. Utsläppen av CO2 går upp och priset på kollektivtrafik har rusat i höjden.

Finns det ett könsperspektiv, att fler kvinnor vill ha en snabbare klimatomställning? Många undersökningar har ju pekat på det. Men föreläsaren som kom från tankesmedjan Fairtrans har gjort färskare undersökningar som pekar på att en stor majoritet av befolkningen vill ha en högre CO2 skatt under förutsättning att det blir en kompensation för landsbygdsbefolkningen. Alltså att en ”rättvis” omställning skulle omfattas av alla, både kvinnor och män.

Tre riksdagspersoner deltog i seminariet. En yngre man som företrädde M började med den numera så vanliga ”svadan”; en ström av snabba påståenden som inte ger utrymme för motugg eller eftertanke. Han menade att regeringen valt att ”lösa annat först”. Han ville gärna prata om brottsbekämpningen, men plockades snabbt ner av diskussionsledaren. Även representanten för C (en man) ville byta

perspektiv och hellre prata om kvinnliga företagare i vårdbranschen. Han varnade också för ”motkrafter” om man går för snabbt fram.

Miljöpartisten hade naturligtvis en annan syn. Hon (!) menade att politikererna måste börja visa framfötterna. Det handlar inte om att medborgarna ska fixa det genom sina individuella val. Man kan inte längre gå fossilindustrin till mötes. Det behövs en energiöverenskommelse mellan partierna. Det behövs mer lagstiftning. Politikerna måste återta ledarskapströjan!

I det här seminariet blev det tydligt hur miljöpolitiken fortsätter att vara en politisk stridsfråga. Vem satte den bollen i rullning efter det att man i enighet antog klimatlagen (2018) och det klimatpolitiska ramverket (2017)? Man kan fundera kring vems ärenden man går när man inte ser vilka möjligheter det skulle ge till både samhälle och näringsliv om man blir ett föregångsland i en grön omställning.

Jenny Madesten, docent i statsvetenskap och författare till boken *”Maktens kvinnor”*, höll ett uppskattat seminarium under rubriken ”Makthavare och kvinna- en omöjlig ekvation”?

Jenny tog hjälp av 13 kvinnor (statsministrar, partiledare, språkrör), som alla haft viktiga uppdrag inom politiken, för att bland annat få svar på hur de upplever sin roll och villkoren för sitt ledarskap.

Det visar sig att det är mer som förenar än skiljer kvinnornas upplevelser åt. Faktorn kön påverkar hur kvinnorna bedöms klara sina uppdrag. Kvinnorna exponeras extremt hårt i media och kommentarer om deras kroppar, klädsel, vikt, utseende, frisyra m.m. är vanligt förekommande. Kvinnor inom politiken utsätts dessutom för mycket hat och hot på sociala medier, för att hon syns och hörs!

I sin forskning har Jenny Madestam konstaterat att det finns en annan måttstock, andra regler för hur kvinnor bedöms kontra män. Det är sämre tålamod med kvinnor än män, det är med andra ord lättare att kvinnan ifrågasätts

Eva på sin plats i Växjö konserthus

som ledare än att man agerar på det faktiska problemet. Kvinnor behöver dessutom alltid vara lite bättre än sina manliga kollegor. Vikten av kvinnliga förebilder lyfts fram som ett svar på hur kvinnor ska vilja /orka ta politiska uppdrag framöver.

I år är det riksdagsval i Sverige och vi har ju flera kvinnliga partiledare, det ska bli intressant att följa medias rapportering av valdebatten och uppmärksamma hur kvinnor respektive män gestaltas av media. Låt oss hoppas att det blir fokus på politiken och sakfrågor och mindre på person.

Ett intressant seminarium handlade om **”Sexköpslagen och de digitala bordellerna”**. Sexköpslagen från 1999, har i dag ett stort stöd och ses som en normerande lag. I följande uppdaterades lagen till att även gälla digitala sexköp. Bakgrunden till ändringar i lagen är att det som är olagligt IRL (in real life) även är olagligt online, internet har blivit en arena för detta våld, riktar sig mot online bordeller (OnlyFans), och att man behöver se kopplingen mellan prostitution och pornografi.

Medverkande i seminariet menar att prostitution och pornografi lär män att de har rätt till kvinnors kroppar och lär dem tända på våld, förnedring och makt över kvinnan.

I paneldebatten lyfte medverkande polis fram att det numera finns fler arenor för flickor och kvinnor att bli utnyttjade på och att flickorna blir allt yngre. Att det tyvärr har skett en normalise-

ring av sexuellt våld och pornografi på nätet. Men den som köper sexuella tjänster via nätet lämnar alltid spår efter sig, spår som hjälper polisen att få fast förövaren.

I samtal med flickor och kvinnor som fastnat i prostitution visar det sig att 96–97% har varit utsatta för övergrepp som barn, många har vuxit upp i miljöer där både alkohol och droger funnits med och flera har försökt att ta sitt liv. Unga flickor som riskerar att hamna fel måste fångas upp av skola och BUP och få det stöd och den hjälp som behövs för att bearbeta alla trauman de upplevt. Ett stöd som kan erbjudas är via en ideell organisation som heter Talita. För att få en väg ut ur prostitution och en väg in i ett nytt liv kan Talita finnas som en insats.

Ett hotell i Stockholm, kanske flera, skänker pengar till Talita när hotellgäster avstår daglig städning av hotellrummet. Bra för både organisationen och miljön.

Två intensiva och lärorika dagar med så många kunniga föreläsare och debattörer inom ett brett spektrum, visar att vi är många som arbetar för och vill ha ett mer jämställt samhälle. Peppade, uppfyllda och lagom trötta var det dags att ge sig ut i den iskalla vinden och återvända hem.

*Erica Giselsson och
Eva Areschoug-Mårtensson
Olofström*

Erika Bjerström, ambitiös och kunnig miljöreporter på SVT lämnade sitt jobb sommaren 2024. Varför?

Om detta skriver hon i sin bok *”Demokratin dör i hettan”* (2025). Hon betonar att hon inte vill beskriva sig som ett offer, men få oss att förstå vilka intressen som ligger bakom och med vilka ekonomiska muskler de arbetar. ”De kan köpa vilken politiker som helst”. Hon pekar ut de starka krafter som vill stoppa eller fördröja klimatomställningen. Hon blev attackerad av dem.

Hon börjar i slutet av 1970-talet. Redan då förstår oljebranschen att klimatförändringarna är relaterade till förbränningen av fossila bränslen. Klimatfrågan var på denna tid mer politiskt neutral och de flesta partier var överens om vikten av att rädda vår jord.

Exxon m fl oljebolag började då en mycket skicklig lobbyverksamhet och kunde så småningom omvandla den till en ”vänsterfråga”. Mellan 1989 och 2010 hade den amerikanska oljeindustrin helsidesannonser i New York Times som sådde osäkerhet kring vetenskapens slutsatser. Man gav bilden att klimatforskarna inte var ense om orsakerna bakom klimatförändringarna.

British Petroleum lanserade 2004 begreppet ”ekologiska fotavtryck”, en mycket skicklig påverkanskampanj som först såg ut som någonting som skulle främja klimatomställningen. Om alla människor skulle inse hur

mycket utsläpp som de bidrog till och börja rannsaka sig själva så skulle de eventuellt göra en livsstilsförändring. Samtidigt fick man bort ansvaret för omställningen från både politiker och näringsliv! Mycket smart! Oljeindustrins vinster landar på en trillion dollar per år så de har råd med all slags marknadsföring.

Tillbaka till Sverige på 2020 talet. Erika får otrevliga mail, hon kallas ”din fula klimatkossa” och ”klimathora”. ”Du ljuger, ditt värdelösa as” kan det stå när hon öppnar sin mailbox. Hon mår dåligt av det, känner skam och förödmjukelse. Hon gjorde en reportageresa till Maldiverna (som är ett lågt liggande land som hotas av total översvämning). Den gav en ”tittarstorm” 2022 där man påstod att hon flög runt jorden och levde lyxliv. Vem skriver mailen, vem ligger bakom ”tittarstormen”?

Även i Sverige har vi penningstarka krafter som har intresse av att motverka klimatomställningen. Erika exemplifierar detta med Samnytt, en svensk webbtidning. Den drivs som en ”ideell förening”, vilket innebär att man kan få ett stort genomslag i den digitala världen utan att behöva lyda medie-etiska lagar. Där har man länge spridit desinformation, bl.a. om klimatet och man pekar ut journalister som aktivister med vänsteragenda.

NMI, näringslivets medieinstitut, arbetar också systematiskt för att skapa misstro mot journalister och man anklagar forskare för politisk aktivism.

Webbtidningarna Fria tider, Swebbtv

och Samhällsnytt är fler exempel på ”Näthögerns ekosystem”. Hans och Barbara Bergström från Engelska skolan är exempel på personer som har donerat mycket pengar till de här högerpopulistiska sajterna. De drivs till stor del med hjälp av donationer, vilket innebär att det finns ett antal penningstarka intressen som vill stödja de här idéerna.

Erika menar också att SD, som ju med sina politiska förslag bromsat den gröna omställningen i Sverige, haft behov av en ny fråga, efter invandrarfrågan, för att öka intresset för deras politik. En fråga som kan tilltala deras väljargrupp (män som bor på landet?).

I Erikas vardag vacklar stödet från hennes redaktion för en fortsatt ambitiös klimatbevakning. Man kollar hur många klick man får på rubriker för att se vad läsarna och tittarna vill ha. Man vill inte längre att ordet klimat ska finnas med i en rubrik, för det klickar inte så bra. Hon får ett personligt stöd av sina chefer för att stå emot näthatet men samtidigt drar man undan benen för att hon ska kunna fortsätta att göra ett bra jobb. Man beslutar att man inte längre ska ha en speciell klimatreporter, utan att ”alla” ska kunna ta sådana frågor, vilket Erika menar gör att klimatfrågorna kommer att falla mellan stolarna. Så hon beslutar sig för att säga upp sig.

Klimatskepticismen har sipprat ner i vårt samhälle. Det har i sin tur gjort klimataktivisterna mer frustrerade så att de har drivits till allt mer spektakulära och utmanande handlingar som att tejpa sig på motorvägar och slänga färg på konstverk. Enligt undersökningar tycker inte svenska folket om det, och det kommer förmodligen att slå tillbaka på intresset för att delta i miljörörelsen.

Dessutom nobbas de av etablissemangen. Ulf Kristersson har anklagat klimataktivisterna för att vara ”totalitära”. Regeringen sammankallade till ett nationellt klimatmöte 2023 dit främst näringslivet var bjudna. Naturskyddsföreningen och WWF var med, men Greenpeace och Greta Fridays

for Future fick inte komma.

Marie heter en kvinna som hade fått en provanställning på energimyndigheten, väl kvalificerad för jobbet. Hon tillhörde rörelsen Rebellmammorna, som under stillsamma och fredliga former samlas och sjunger om klimatet. När en bild med hennes deltagande i en sån här aktion publicerades, reagerade man (arbetsgivaren) oerhört hårt och hätskt. Hon blev uppsagd. FN:s ombud för mänskliga rättigheter, Michael Frost fick veta detta, och skickade en skarp varning till den svenska regeringen.

Även om man arbetar på en myndighet, har man rätt att delta i politiska manifestationer. Men detta exempel kan redan ha skrämt en del till tystnad.

Erika är kritisk till Greta, som har drivit sin klimataktion mot andra frågor, som exempelvis Palestina. Hon menar att det måste vara tydligt och klart för alla vilket som är kärnfrågan i rörelsen, och om det är klimatet så måste man hålla fast vid det för att övertyga. Kanske, menar Erika, har Greta missbrukat sin position som opinionsbildare.

Erika har varit SVT korrespondent i USA under många år. Hon känner dessutom personligen landet väl genom sin värdfamilj som hon bodde hos under ett år som utbytesstudent. De har bibehållit en nära relation. "Our Swedish daughter" blir hon presenterad som. Familjen har kristna värderingar men tar helt avstånd från president Trumps tolkning av religionen.

Många som hon träffar i USA är chockade av den senaste tidens utveckling och ställer frågan: "What do they say in Europe about this?". Vad är det som Trump håller på med? Har han en plan? Det menar Erika att han har och har

haft länge.

Hans nära allians med oljeindustrin är nyckeln, och särskilt hans nära kontakter med Harold Hamm som grundat "Continental Resources", en organisation för oljeproducenter. På deras hemsida står att man arbetar för "oljans renässans". Organisationen gav 96 miljoner dollar till Trumps valkampanj och 80 miljoner ytterligare till reklam.

En kompis till Hamm, Chris Wright, är nu minister på energidepartementet. Ja, man förstår att Trump behöver ge något tillbaka efter så generösa donationer.

Trump började sin presidentperiod med en "motorsågsmassaker" på amerikanska klimatlagar. Joe Biden hade

gjort en hel del gröna investeringar, bl.a. i batterifabriker, eldrivna skolbussar och laddstationer. Den ny tillsatte chefen för det amerikanska naturvårdsverket Lee Zeldrin (med nära band till oljeindustrin) säger att han vill "stöta en dolk genom klimatreligionens hjärta" och drog in alla gröna satsningar och investeringar som gjorts. Han vill prioritera den oljedrivna bilindustrin.

Erika ser också Trumps attacker mot universitet och myndigheter som ett sätt att försvaga vetenskap och demokrati, dels för att kunna genomföra ett mera auktoritärt styresskick, som

passar honom och hans gelikar, men också för att tysta klimatrörelsen.

Finns det några motkrafter? Erika tror att det är för sent att blåsa av den gröna omställningen i USA. Den har visat sig kommersiellt lönsam. Det har redan gjorts statliga investeringar i batterifabriker. I Texas kommer 70 % av all el från vind och sol. Delstater deklarerar att de tänker följa Parisavtalet. Unga grabbar som traditionellt gillat den "petromaskulina kulturen" börjar uppskatta elbilarna som är snabba och billiga, och man kan dessutom ladda redskap och grilla med hjälp av dem!

Jag tycker att boken ger en intressant bild av Erikas upplevelser av det motstånd hon fick i klimatrapporteringen. Hon ger en ingående bild av de hon ser som aktörerna bakom detta motstånd, både i Sverige och i USA.

För mig kändes det som en ahaupplevelse att läsa boken. Visst förstod jag att något hade hänt när jag märkte att man inte längre vågade säga något om flygskatt eller att skära ner på köttkonsumtionen i de politiska debatterna. Men vad?

Jag har fått lite bättre insyn i krafterna bakom motståndet och inser att det finns enorma ekonomiska intressen som spjånar emot. Men också att den gröna omställningen genom sina fördelar kan bli en vinnare. Fortsatta kraftmätningar ligger framför oss!

Erika Giselsson

REBELLMAMMOR

I januari i år hade vår lokala SKV grupp besök av Maria Estling Vannestål, bosatt utanför Växjö. Hon är f.d. lärare och forskare, numera författare och föreläsare och rebellmamma! Hon blev intresserad av rebellmammorna under 2024 och är nu engagerad där "på hull och hår".

Rebellmammorna är en underavdelning till Extinction Rebellion som ju använder civil olydnad i sina aktioner för att fästa uppmärksamhet på olika miljöproblem. Rebellmammor gör inte det. De vill göra sin insats för klimatet genom stillsamma aktioner. De är noga med att skaffa polistillstånd och de gör inga angrepp på föremål.

De gör framför allt sittmanifestationer, där deltagarna sitter i en ring med ansiktena vända utåt. De kan sjunga eller sitta tysta med handskrivna plakater i händerna där det exempelvis kan stå "För att vi måste göra allt vi kan," "För våra barns rätt att överleva," "Värna skapelsen" mm. Det finns en kommunikatör som kan prata med de förbipasserande som visar intresse och som har informationsmaterial, men de andra sitter tysta eller sjunger. Någon kanske läser en dikt eller håller ett litet tal.

Maria tycker att det är en skön känsla att delta i verksamheten, hon upplever att man kan visa sin oro och sorg och dela med sig av den till de andra i gruppen. Det ger tröst. Bemötandet från de förbipasserande brukar vara bra.

En del tittar bort, en del nickar och ler, en del stannar till.

Förutom sittdemonstrationerna har man i Växjö stickat röda halsdukar som man satt på bronsstatyerna i staden, vilket har väckt lite uppmärksamhet. Detta har även gjorts över hela landet.

Maria tror att intresset för rebellmammor ökar i Sverige. Det finns grupper nu i många svenska städer. Den nationella Facebookgruppen har nästan 10.000 medlemmar och i Växjö håller en rebellpappargrupp på att bildas. Man gör både lokala manifestationer och nationella, som exempelvis när man i april 2025 reste till Stockholm med stickade halsdukar som mätte 4,3 km! Man stod och höll i den tillsammans i en ring runt riksdags-

huset. 2867 kvinnor deltog.

Maria tar upp begreppet social tipping point. Enligt ny forskning är 89% av jordens befolkning oroad för klimatet och vill att något ska hända. Därför är det viktigt att man börjar prata med varandra om det här för många tror att de är mer eller mindre ensamma om sin oro. Får man 15-20% att aktivera sig så kan det bli en social tipping point och då kommer man att kunna se synliga effekter i politiken.

Maria har varit klimatengagerad en längre tid. Hon blev både upplyst och inspirerad när hon översatte boken "Aktivt hopp" av Joanna Macy. Hon har själv skrivit boken "Det är när man följer hjärtslagen som det händer", där Rebellmammorna finns med. Just nu skriver hon en bok om kopplingen mellan planetens hälsa och vår mänskliga existentiella hälsa.

Tack för lästipsen och tack för att du en mörk januarikväll kom och berättade om rebellmammorna för oss i Olofström! Vi sa efteråt att vi inte tror på att starta en grupp i Olofström. Det är ett litet samhälle utan så mycket folkliv på gatorna. Vi ska istället försöka delta i en manifestation i en stad i vår närhet, kanske i Kristianstad som har en aktiv rebellmammagrupp.

Erica Giselsson, Olofström

Bilder från manifestationen på Sergels torg 2025

Malagiri

Hösten 2025 besök i Malagiri
Carin Söderlind

Den 23 oktober åkte jag till Nepal för att besöka skolan som Ideella Föreningen Trinity driver i bergsbyn Malagiri, sydväst om huvudstaden Kathmandu. Skolan stod färdig och startade i början av 2011 för barn i åldern 3–9 år. Då var i stort sett alla i byn analfabeter med svåra sociala problem, fattigdom, alkoholism och självmord.

Utvecklingen har gått framåt och nu firar vi alltså 15 års verksamhet. Skolprojektet är tänkt att vara hjälp till självhjälp och uppmuntra lokala initiativ. Som privatskola har man kunnat utveckla en pedagogik som grundar sig i Nepals läroplan men med inspiration från Maria Montessoris och Reggio Emiliias pedagogik.

Skolan skall nu registreras som en "Public Trust School", dvs delvis drivs av ledningen i den lokala administrativa enheten, som kallas Ward. Den utser en grupp med ansvar för skolfrågor, som enligt nepalesisk lag ska bestå av dels 30 % kvinnor, dels av vår lokala NGO. Men den anser att detta inte är möjligt, eftersom kvinnorna saknar utbildning, "förstår" inte på samma sätt som män.

VI menar att det är speciellt viktigt att stötta kvinnorna och att förändra deras förutsättningar att delta. Vid samtal med kvinnor tas utbildning ofta upp. Det handlar om att kunna påverka barnens, sin egen och byns

framtid. Därför vill vi starta undervisning för de kvinnor som önskar lära sig att läsa skriva och diskutera demokratifrågor. Det är en stor och kostsam uppgift som kräver kunniga på plats. Under besöket i okt/nov besökte vi de 24 fadderbarnen i deras skolor, skolhem och betalade deras skolavgifter. Vi bröt deras vardag med att gå ut och äta tillsammans och de fick sina fickpengar. Det var ett väldigt tacksamt möte och kramar i mängd. Tråkigt var att en av våra flickor inte kommit tillbaka till barnhemmet efter besök hemma. Det blir en uppgift för nästa resa att ta reda på vad som hänt henne. Många flickor lockas in i prostitution eller förtidiga äktenskap.

Den här gången fanns även uppgiften att följa upp investeringen med järnspisar i 150 hushåll. Dessa var menade att förbättra miljön inomhus. Det visade det sig att spisarna inte användes på ett effektivt sätt. Det behövs alltså inskolning i hur de ska användas för att få bästa resultat. Vanor sitter djupt och en sådan sak som att lägga in korta vedstycken så att spisluckan går att stänga kan vara svårt

att ta till sig.

Vi hade tillfälle att träffa Dr Kunsang, som tidigare hjälpt oss med hälsoprojektet för kvinnor i samarbete med SKV. Vi kom överens om att ordna en "Hälsans dag" för kvinnor och barn i byn.

Det blev ett lyckat initiativ. Många strömmade till. Volontärer hjälpte till med organisation och patientflöde. Grundläggande barnsjukvård och gynekologiska undersökningar för kvinnorna erbjöds med fokus på tidig upptäckt, prevention och behandling av vanliga åkommor.

Barnen fick i första hand hjälp med karies, ögoninflammation och virusinfektioner. Bland kvinnorna upptäcktes framfall och inflammation i livmoderhalsen. Screening för livmoderhalscancer var alla negativa.

Som engångsinitiativ var dagen framgångsrik, men den visade självklart på behovet av kontinuerlig hälsovård på plats. Vi i Trinity behöver fler som vill engagera sig för att förändra ett litet hörn i en fattig värld. Man kan inte göra allt men man kan göra något.

Stöd gärna vårt arbete genom Ideella Föreningen TRINITY
Bg 5590-2720 eller swish:
1235240460.

Kvinnliga medborgarskolan i Fogelstad

Det är inspirationsdag på Kvinnofolkhögskolan i Göteborg på temat medborgarskolan i Fogelstad. Publiken är förväntansfull, då författaren **Ulrika Knutson** är på besök och vem kan mer om den ikoniska konstellationen på Fogelstad än hon? Jag tänker på boken hon skrev med den roliga titeln *Kvinnor på gränsen till genombrott* och på biografen *Den besvärliga Elin Wägner*.

Som fond har vi det kända gruppafotot från 1925 med Fogelstad kvintetten. Där står författaren **Elin Wägner**, pedagog **Honorine Hermelin** och politikern **Kerstin Hesselgren** (sittande) och de har klänningar av samma tyg. **Elisabeth Tamm** längst till vänster tycks ha en dålig dag med fotografen, egentligen är hon ganska söt. Bredvid henne står den trygga läkaren **Ada Nilsson**.

”Konstellationen”

befolkningen. Det var en ny värld, nya tider.

De fem hade på nära håll upplevt kvinnors ofta tunga liv; fattigdomen, usla bostäder, stora barnkullar, bristen på mödravård, ensamstående mödrar och prostitutionselände.

Det fanns så mycket att göra. Men om det skulle bli någon förändring nu när kvinnorna hade rösträtt, om kvinnoerfarenhet skulle färga politiken, så måste deras röster också höras ute i landet. De måste kunna träda fram och uttrycka sin åsikt, lära sig hur samhället fungerade. Det behövdes en skola med kurser vår, sommar och höst, öppen för alla.

De är inte purunga, Kerstin och Ada 53 år gamla, Elin 42, Elisabeth 41 och Honorine 39. Inga av dem har barn. Alla har en gemensam kristen tro. Dynamiken i gruppen skiftar med åren, djupa vänskapsförhållanden utvecklades ibland till kärlek. Det blir ett ganska komplicerat mönster, inte minst när Honorine, vars pedagogiska skicklighet är omvitnad, är inblandad. Hon har en stark dragningskraft på sin omgivning. Två i gruppen är bland de fem första kvinnorna att väljas in i riksdagen, Elisabeth Tamm och Kerstin Hesselgren.

Detta är det enda fotot vi har av dem samlade. De har sina respektive krävande yrken att sköta vid sidan om det utmanande projekt de lanserat, att öppna en kvinnlig medborgarskola, skriva ett radikalt handlingsprogram och starta en tidning för att föra ut sitt budskap. Föreningen Frisinnade kvinnor, som de tillhör, har blivit Riksförbund.

Vad motiverade dessa fem kvinnor, ofta kallade ’konstellationen’, som träffades 1922 för samråd, att dra igång denna ambitiösa satsning? Ulrika Knutson letar svar i kampen för rösträtten och situationen i Europa efter första världskrigets slut. Att kvinnor fått rösträtt var stort. Alla i gruppen hade i många år varit starkt engagerade i rösträttsrörelsen. Att hörgern till sist gav upp sitt motstånd berodde på att kriget slitit på alla, imperier hade störtats och Europas karta stöpts om. Så många unga män hade dött och spanska sjukan skördade än fler liv bland

Ulrika Knutson

Godsägarrinnan **Elisabeth Tamm** hade lokaler på sitt gods i Fogelstad och pengarna som krävdes. Genom åren satsade hon stora belopp på projektet. Arbetet i riksdagen uppfattade hon som ett spel, avskilt från det verkliga livet. Hon valde att återgå till att sköta sitt stora gods och vårda markerna kring Fogelstad.

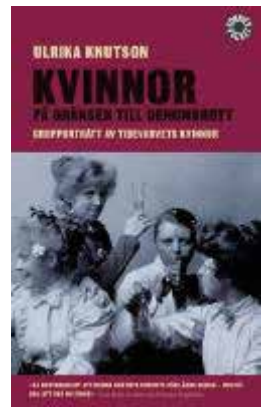
Kerstin Hesselgren däremot strävade på i politiken och vann genom åren en stark position i riksdagen.

Hon var i 24 år ordförande för Frisinnade kvinnor, som blev Svenska kvinnors Vänsterförbund 10 år senare.

Ada Nilsson tog ett stort ansvar för tidningen Tidevarvet som blev ett strävsamt projekt under ett femtontal år. Redaktionen arbetade i hennes våning.

Elin Wägner var under några år en något motvillig huvudredaktör. Hon kallade den för sin gökunge som slukade tid och energi. Det finns hur mycket som helst att berätta om dessa strävsamma kvinnor.

Ulrika Knutsons böcker är en bra ingång till deras liv och gärning.

Fogelstad i dag

Sista kursen på Kvinnliga medborgarskolan hölls 1956, men det blev en fortsättning. Drygt 60 år senare drog en rörelse igång i det lilla samhället Fogelstad för att återuppliva och vidareutveckla det pedagogiska arvet från förr. Det visade sig att godsets gamla förvaltarbostad, Lilla Ulfåsa, som inhytt den ursprungliga kursverksamheten, var till salu. Rätt personer fann varandra vid rätt tidpunkt för att köpa fastigheten.

De började samla in pengar för att renovera och dra igång en helt ny pedagogisk verksamhet och det blev ett strävsamt och tåligt arbete. Det mesta var på plats 2022 för det stora firande som ägde rum den sommaren, 100 år efter att kvinnorna fick rösträtt i Sverige.

Lilla Ulfåsa

I det moderniserade huset kan man numera ta emot 20 kursdeltagare åt gången med enkla dubbelrum. Här erbjuder man ett varierat utbud av kurser och sammankomster i samarbete med en

mängd institutioner och organisationer

Om detta berättade Kia Torpe på inspirationsdag 2 på Kvinnofolkhögskolan i Göteborg. Hon var själv en av initiativtagarna och har varit drivande i att bygga upp en varierande kursverksamhet.

Man kan hyra huset för att genomföra egen kurs eller konferens, använda det efter egna behov eller idéer. På sommaren kan man helt enkelt övernatta som turist.

Kia Torpe

”**Handen, hjärnan och hjärtat**” var kärnan och drivkraften bakom Fogelstadpedagogiken. Man tänkte att undervisning inte är att delge torra fakta utan att engagera och inspirera kursdeltagare att samarbeta i kreativa projekt. Man skrev, spelade teater och debatterade.

Pedagogiken lever vidare än idag på många av våra folkhögskolor. Även om konceptet naturligtvis ändrats för att möta dagens praktiska förutsättningar, inspirerar orden fortfarande dagens pedagoger.

Ianthe Holmberg

En rättssäker invandrapolitik?

Migrationsminister Johan Forsell brukar säga när han uttalar sig om Sveriges invandrapolitik att den är bland de rättssäkraste i världen. De flesta remissinstanser som har tagit ställning till regeringens många förslag på området håller inte med. Det gäller i första hand utvisningspolitiken, just nu de upprörande ”tonårsutvisningarna”, där 18-åringar i och med sitt vuxenblivande mister sin rätt att vistas i landet. Det får enormt stora konsekvenser för många invandrade familjer som anpassat sig väl i Sverige. Ministerns enda försvar är att när man lägger om politiken kommer alltid några i kläm. Är det rättssäkert?

Lika förödande för många andra familjer är kravet på en viss inkomstnivå för att få stanna kvar. Det innebär att skötsamma, strävsamma människor tvingas bryta upp och förvisas till ett land de inte har någon samhörighet med. Knappast rättssäkert. Ytterligare ett exempel är kravet på ”god vandel” hos en person med invandrarbakgrund. Här är det inte någon remissinstans som ger sitt fulla stöd. Förslaget är allt för luddigt, folk kan bli utvisade på grund av handlingar som inte är brottsliga. Även de med uppehållstillstånd kan beröras, menar ministern. Detta äventyrar rättssäkerheten, anser till och med själva utredningen. Regeringen tycks ha slutat lyssna på experter.

Svenska Kvinnors Vänsterförbund i Göteborg kräver att regeringen omedelbart sätter stopp för dessa orättfärdiga utvisningar. Det är bråttom då utvisningarna sker i denna stund. Att begränsa ny invandring vid gränsen är en sak, att kasta ut människor som rotat sig i landet är en helt annan och ovärdigt en rättsstat.

Uttalande antagen på årsmöte SKV Göteborg 9 feb

8 mars- Internationella kvinnodagen i Olofström

SKV har arrangerat 8-marsfirande i Olofström i många år. I år hade vi fokus på kvinnor i

krigszoner för att anknyta till världsläget. Två talare, Iryna från Poltava i Ukraina och Tamam från Gaza gav sina bilder från kvinnors situation i krig. Iryna som lyckats komma till tryggheten i Sverige menade att det är också svårt att se vad som händer utifrån, och att man har ett ömt samvete för att man inte är där och delar svårigheterna med sitt folk.

Tamam visade bilder på sina släktingar som dödats och sårats och avslutade med en hälsning från sin kusin som befann sig i sitt hus- dvs en ruin. Tamam underströk att det mest hemska som sker i en krigszon är avhumaniseringen. Döden blir vardag. Människovärdet krymper. Den påverkar både offer och förövare. Hon var chockad över sin egen reaktion när en kusin med man och barn dödades- hon kände nämligen tacksamhet, eftersom dom fick dö tillsammans.

SKV:s sänggrupp sjöng några sånger från olika tider. Vi hade bland annat hittat en sång från 1912, Kvinnornas sång. Historiens vingslag kändes verkligen!

Chiqan från Olofströms kvinnojour reflekterade över jämställdheten utifrån JÄMYs senaste rapport och över hur våld kan yttra sig på olika sätt i relationer. Var börjar våldet? Hur kan man jobba förebyggande?

Martin och Jennifer underhöll med sköna egenkomponerade låtar. Vi fikade naturligtvis. Hela intäkten gick till Läkare utan Gränser, 4375 kr.

Det blev en innehållsrik och välbesökt kväll (65 i publiken, både kvinnor och män!). Som avslutning fick vi med oss publiken i några allsånger, och det kändes särskilt skönt att tillsammans sjunga ”Varför skola människor strida, varför ska det flyta blod”!

Olofströmsavdelningen

8 mars i Göteborg

Birgitta Rang mångårig medlem i SKV Göteborg, är en av tio kvinnor som arbetat politiskt i staden och som därför uppmärksammades i stor stil den 8 mars.

Kvinnorna har intervjuats av Ann-Sofie Mellqvist. Hon valde äldre kvinnor som huvudsakligen avslutat sin politiska karriär. Dessa kan på ett friare sätt se tillbaka och reflektera över sina erfarenheter. Resultatet är en bok Göteborgskvinnor i politiken som överlämnades till

stadens borgmästare vid en ceremoni 8 mars under ljuskronorna i Börsens fina salonger.

Vi var några SKV:are som fick vara med. Vi togs emot av värdar från det nyligen grundade nätverket Kvinnor i samverkan, högtidligen utstyrda till marskalkar med breda orangea band över axeln. Efter tal, sång och fikapaus följde samtal kring de runda bord där vi placerats, med en av bokens intervjuade politiker vid varje bord.

Birgitta satt i kommunfullmäktige åren 1982 – 1991. I boken berättas först om hennes bakgrund som prästdotter i ett samhälle på Västgötaslätten, ett år som barnflicka i New York, naturvetenskapliga studier i Göteborg, där geologi lockade, men det visade sig att kvinnor inte fick arbeta under jord. Efter några år sökte Birgitta en SIDA tjänst i Kenya för att utbilda blivande lärare i kemi. Här gillar jag följande historia:

” -Vi skickar inte gärna i väg ensamstående, sa handläggaren på SIDA.

- Gäller det även kvinnor, frågar Birgitta slagfärdigt och fick på något sätt handläggaren att tänka om.

Tillbaka till Sverige och en lärarkarriär på gymnasium och på Kvinnofolkhögskolan. Politiskt engagerade Birgitta sig i VPK och valdes 1981 in i stadsfullmäktige. På 80-talet blev hon även medlem i SKV.

Jag frågar Birgitta:

- De flesta kvinnorna i boken sysslade med frågor som rör kvinnors särskilda villkor, som barnomsorg, skola, äldreomsorg. Du satt i byggnadsnämnden, som då också hade trafik och gator i sitt ansvarsområde. Hur var det att arbeta där bland alla män?
- Det finns en del att berätta.

Jag framförde önskemål om att vi skulle ha ett könsperspektiv på besluten. Då sa ordförande: ”Om någon förstår vad Birgitta menar så kan ni skriva ner det på en A4 och lämna till mig.”

-En annan gång handlade det om gamla rivningsshotade hus i centrala stan. De hade satt sig pga leran som Göteborg delvis byggts på. Här hade jag fackkunskaper och skrev en lång motion för att rädda husen. Jag fick då kommentaren att jag gjorde tjänstemännens jobb. Jag svarade: ”Nu råkar jag kunna det här.” Husen räddades.

-Du skrev en motion du kallade Riv alla stängsel. Det är en sång vi sjunger i Berthas systrar, som handlar om Sydamerika och kolonialismen. Hur hängde det ihop?

-Jo, det handlade om att när man cyklade söderut längs stränderna så råkade man på stängsel som husägarna hade satt upp för att få ha stränderna i fred. Resultatet av motionen blev att riva alla stängsel i enlighet med allemansrätten och en strandplan för hela Göteborg skulle tas fram.

*-På senare år har du ägnat mycket av din tid åt frågan om kollektivhus. Hade du det intresset redan då?
-1986 skrev jag en mo-*

tion som handlade om att de kommunala bolagen ska erbjuda hyresgästerna egna lägenheter där det också finns gemensamma utrymmen. Den bifölls året efter. De första kollektivhusen i Göteborg byggdes på 80-talet.

Mer finns att läsa i boken. **Författaren Ann-Sofie Mellqvist** skriver:

”Sammanfattningsvis kan man säga att Birgitta har haft ett naturvetenskapligt och feministiskt perspektiv i sitt politiska arbete, och i livet i övrigt – en lite ovanlig kombination som har blivit hennes signum.”

Birgitta själv tycker när hon blickar tillbaka att miljöfrågorna inte fått sitt rättmätiga utrymme. När nya kollektivhuset Tallhöjden står klar i april/maj flyttar Birgitta in. Det blir en höjdpunkt på ett långt och idogt arbete.

Ianthe Holmberg

Birgitta Rang tv med Ianthe Holmberg (vid ett tidigare tillfälle).

Den politiska situationen i Nicaragua har senaste året präglats av fortsatt maktmissbruk och politisk förföljelse.

Med en ändrad grundlag i januari 2025 blev president Daniel Ortegas fru Rosario Murillo upphöjd till ”copresidente” från att tidigare ha varit vicepresident. Paret Ortega/Murillo har nu ett delat presidentskap och kan sitta under obegränsad tid, något Murillo drivit igenom, då makens hälsa är vacklande. Flera av deras åtta barn har fått framträdande maktpositioner. I den nya lagen finns inte längre något förbud mot tortyr, något som dock inte tidigare förhindrat tortyr av oliktankande.

I realiteten är det Murillo som nu styr och hon har låtit fängsla flera personer som varit trogna Ortega.

Hon kräver personlig lojalitet och kontroll över den närmaste makteliten, där osäkerheten sprider sig. Hennes problem är att hon inte är särskilt populär inom FSLN-sandinistpartiet. Många frågar sig nu om diktaturen kommer att krackelera inifrån.

Panik i Nicaragua efter kidnappningen av Venezuelas president

Kort efter USAs bombning av Caracas och bortförande av president Maduro den 3:e jan i år, spreds sig paniken hos presidentparet Ortega/Murillo, som varit nära allierade med Venezuelas president. Meddelandet från FAA (USAs luftfartsmyndighet) till lokala flygbolag i Centralamerika att iakttaga särskild försiktighet vid flygning över området, spädde ytterligare på fruktan för att de skulle gå samma öde till mötes som Maduro. De gav order om omedelbar evakuering av deras barn med familjer till olika säkerhetshus i landet.

De personer i Nicaragua, som öppet firade Maduros gripande, fängslades. Till de länder som de senaste åren stött Nicaragua diplomatiskt och/eller ekonomiskt hör Iran, Ryssland,

Bilden: Rosario Murillo nybliven president jämte maken Daniel Ortega i ett delat presidentskap.

Venezuela, Cuba och Kina, där det sistnämnda nu är det enda landet som är betydelsefullt för Nicaragua. Kina kontrollerar stora landområden för gruvdrift.

Margareta Nordh

SKV

bulletinen

Kontakt:

Svenska Kvinnors Vänsterförbund

Linnégatan 21, 413 04 Göteborg

skvgoteborg@gmail.com tel:0702-829080

En vänlig påminnelse om medlemsavgiften 50 - 500 kr

Plusgiro: 50 50 95-0